

در اجلاس جي هشت چه گذشت؟

(راد مرد)

جي هشت که تا پيش از پيوستن روسيه جي هفت نام داشت، مجمعي بين المللي است که از کشورهاي صنعتي کانادا، فرانسه، آلمان، ايتاليا، جاپان، انگليس، ايالات متحده و روسيه تشكيل شده است.

از آنجا که اين کشورها در کنار هم و در مجموع بيش از ۶۵ درصد اقتصاد جهان را تشكيل مي دهند با تشكيل اين اتحاد و با توصيف « کلوب کشورهاي صنعتي و ثروتمند جهان » ، هر سال در ابتدای تابستان جلسه اي تشكيل مي دهند و موضوعات مهم سياسي و اقتصادي جهان را بررسي مي کنند. ميزبان هر يك از اين نشست ها رييس دوره اي جي هشت است و برنامه و دستور کار سالانه اين پيمان را هم تدوين و تعيين مي کند . امسال ميزبان اين نشست که سي و سومين نشست جي هشت به شمار مي آيد، کشور آلمان است. به غير از سال ۲۰۰۲ که حملات ۱۱ سپتامبر مانند همه اتفاقات و تحولات جهاني، نشست جي هشت را هم زير سایه سنگين خود داشت، هيچ کدام از نشست ها به اندازه نشست امسال پرتنش و تحت تأثير يك موضوع واحد نبوده است .

در نشست امسال سران گروه هشت علاوه بر موضوع حساس جهاني تغييرات جوي، مسئله اي مطرح است که مدتي است باعث وقوع جنگ لفظي ميان روسيه و کشورهای اروپايي و آمريکا شده است. اين موضوع همان سپر راکتي آمريکاست و روسيه را تا به آنجا خشمگين کرده که اروپا را به حمله راکتي تهديد کرد .

بعد از اين سخنان پوتين که در آستانه سفر به آلمان و شرکت در نشست سران جي هشت مطرح شد، جورج بوش از اين سخنان به شدت ابراز تعجب کرد و در کلامي دو پهلو از يك سو با انتقاد از سياست هاي رييس جمهور روسيه سعی در ارباب او داشت و از سوي ديگر با تحسين او براي آرام کردنش تلاش کرد.

اما اين نشست مانند اکثر جلسه هاي بين المللي و منطقه اي ماه هاي اخير تحت تأثير اين موضوع و روابط رو به سردی روسيه با غرب و به ویژه با آمريکا بر گزار مي شود.

مشکل روسيه با بقيه شرکت کنندگان در نشست امسال جي هشت، چهار محور دارد. اولين آن انرژی است. اعضاي جي هشت همگي از مصرف کنندگان بزرگ انرژی در جهان هستند و روسيه تأمین

کننده اصلی این انرژی است. این موضوع در دو سال اخیر به یکی از اصلی‌ترین مسائل مورد مناقشه روسیه با اروپا تبدیل شده است. اروپایی‌ها، مسکو را به سوء استفاده از ابزار انرژی به عنوان اهرم قدرت و اعمال زور خود متهم می‌کنند. روسیه هم می‌گوید که قواعد بازی در این عرصه باید تغییر کند. در این زمینه در اجلاس جی هشت پیشرفتی حاصل نشد چرا که برداشت کشورهای شرکت کننده در این نشست از مفهوم امنیت انرژی کاملاً متفاوت است و به چند مسیر جداگانه رفت. از نظر غرب، امنیت انرژی با افزوده شدن بر مسیرهای خط لوله انتقال انرژی به دست می‌آید. اما روسیه قراردادهای طولانی مدت میان تولید کنندگان و مصرف کنندگان انرژی را تضمین کننده امنیت انرژی می‌داند. اما هیچ کدام از این دو طرف نیازی نمی‌بینند که مفهوم امنیت انرژی را پیچیده کنند. مشکل دوم روسیه با غرب، انتقاد کشورهای اروپایی از وضعیت دموکراسی در روسیه است. دوران وقفه در انتقاد غرب از شرایط حقوق بشر و دموکراسی در روسیه دیگر به سر آمده و اکنون بار دیگر انتقادات شروع شده است. تا پیش از این آمریکا موضع میانه و محافظه کارانه تری اتخاذ می‌کرد چون نگران اقدامات و موضعگیری‌های واکنشی روسیه در حوزه‌های دیگر همچون موضوع ایران و عراق و مبارزه با تروریسم است. آمریکا در گذشته در این حوزه‌ها از حمایت و همراهی روسیه بیشترین استفاده را می‌برد.

آلمان و فرانسه هم در زمان دولت‌های قبلی گرهارد شرودر و ژاک شیراک، به خاطر جلوگیری از نفوذ رو به رشد آمریکا در جهان و به ویژه در خاورمیانه، به دنبال نزدیک شدن به روسیه و حمایت از سیاست‌های این کشور بودند. اما اکنون شرایط بسیار متفاوت است. آمریکا دیگر مانند گذشته نگران همراهی کشورها در جنگ با تروریسم نیست و اولویت‌های دیگری همچون رقابت‌های منطقه‌ای را دنبال می‌کند. معماران اصلی سیاست مستقل اروپایی و مقابله با آمریکا یعنی شرودر و شیراک هم صحنه قدرت را ترک کرده‌اند و جای خود را به رهبرانی داده‌اند که رابطه بسیار نزدیکی با واشنگتن دارند.

مرکل، صدراعظم آلمان بارها از وضعیت دموکراسی در روسیه انتقاد کرده است. سیلویو برلوسکونی، نخست‌وزیر ایتالیا هم که از طرفداران نزدیکی به روسیه بود، اکنون دیگر نه در کشورش قدرت دارد و نه در جی هشت.

با این حال این به آن معنی نیست که روسیه دیگر اهمیت خود را برای غرب از دست داده و نزدیک شدن به این کشور دیگر در دستور کار کشورهای اروپایی نیست. پوتین در ماه‌های گذشته به رغم سخنان تند علیه اروپا و آمریکا که نمونه آن اجلاس امنیتی مونیخ بود، هیچ گاه از امکان خارج شدن از شورای اروپا یا به رسمیت نشناختن قوانین حاکم بر دادگاه حقوق بشر اروپا سخن نگفت. هنوز هیچ سیاستمداری هم در غرب حتی از احتمال اخراج روسیه از مجامعی همچون جی هشت سخنی نگفته است.

محور سوم و چهارم مناقشه روسیه با غرب یعنی استقرار بخشی از سیستم دفاع راکتی آمریکا در شرق اروپاست و وضعیت کوزوو تا حدی به هم مرتبط هستند و هر دو به موقعیت منطقه‌ای روسیه مربوط می‌شوند. این دو موضوع اکنون در کانون توجه جهان قرار دارد و بسیاری از دیپلمات‌های غرب را درگیر خود کرده است. درباره سیستم دفاع راکتی، پوتین با تهدید اروپا به حمله راکتی رد همه پیشنهادات آمریکا برای مشارکت در این برنامه و یا مذاکره درباره آن، نشان داده که قصد هیچ گونه سازشی در این باره ندارد.

روسیه همچنین با پیشنهاد آمریکا و اروپا برای استقلال کوزوو کاملاً مخالف است و این وجود یک کشور مستقل به نام کوزوو را موجب برهم خوردن توازن قومی منطقه از یک سو و افزایش نفوذ غرب در همسایگی خود از سوی دیگر می‌داند.

موضوع دیگری که در نشست امسال جی هشت مطرح شد، پیشنهاد آلمان برای همکاری بیشتر قدرت‌های در حال ظهور جهانی در چارچوب جی هشت است. این پیشنهاد در واقع به نوعی جایگزین پیشنهاد عضویت این کشورها در جی هشت است. با پررنگ شدن نقش کشورهای برزیل، چین، هند، مکزیک و آفریقای جنوبی در سیاست و اقتصاد جهان، مدتی است که پیشنهاد وارد شدن این کشورها به جی هشت مطرح است.

در بیرون از جی هشت چه واقع شد؟

هایلیگندام، سی و سومین نشست در این سطح از سال ۱۹۷۵ تا کنون محسوب می‌شود. آنچه در پی می‌آید برخی اعدادی است که درباره این کنفرانس سیاسی پرخرج در آلمان قابل توجه به نظر می‌رسد:

اجلاس جی ۸ معادل ۹۲ میلیون یورو هزینه دارد. سهم دولت آلمان ۲۲/۵ میلیون یورو است. دولت محلی ماکلنبورگ-فورپومرن منتظر کسب ۱۲۰ میلیون یورو اضافی برای تزریق به اقتصاد محلی است.

این پنجمین اجلاس جی ۸ است که در آلمان برگزار می‌شود.

در سال‌ها ۱۹۷۸ و ۱۹۸۵ سران کشورهای پیشرو صنعتی در بن گرد هم آمدند و در سال ۱۹۹۲ در مونیخ و سال ۱۹۹۹ در کلن جلسه‌شان را برپا کردند. شانزده هزار پولیس از ایالت‌های مختلف آلمان

در این منطقه به کار گرفته شده‌اند . اردوی آلمان به عنوان نیروی حمایتی پولیس وارد صحنه شد. اردو ۱۱۰۰ سرباز، یک کشتی ، شش جزو تام پیاده و سه جزو تام دریایی در حالت آماده‌باش به سر می‌برند .

در محل برگزاری این اجلاس در دوازده کیلومتر حصار کشیده شده است که پس از اجلاس برچیده و فروخته خواهد شد . بیش از ۴۰۰۰ خبرنگار در مرکز مطبوعاتی کولونگزیون در نزدیکی هایلینگندام مستقر شود ند.

اجلاس سران جي ۸ کشور صنعتی در شهر ساحلی هایلینگندام آغاز شد.

سران این کشورهای پیشرو صنعتی در کنار موضوعات مهم بین‌المللی درباره حفاظت از آب و هوا، کمک بیشتر به آفریقا و تجارت جهانی مذاکرایی را داشتند . در همین حال به نوشته روزنامه تاگس اسپینگل، منتقدان جهانی سازی قصد داشتند از عزیمت سران این کشورها به محل اجلاس جلوگیری کرده و خیابان‌ها را از فرودگاه تا هایلینگندام مسدود کنند.

اما تاجای موفق نیز شدند . یکی از مسایلی که بر اجلاس سایه افکنده بود ، رو در رو شدن جورج بوش و ولادیمیر پوتین، همتای روسی‌اش بر سر مواجهه علنی آنها درباره مناقشه دو طرف بر سر طرح سپر دفاع راکتی آمریکا بود. پیش از برگزاری اجلاس هایلینگندام بوش به پوتین به دلیل مخالفتش با طرح‌های آمریکا برای این سپر راکتی که قرار است در اروپای شرقی مستقر شود، حمله کرد و در پراگ گفت:

روسیه دچار فقدان دموکراسی است. در همین حال مرکل درباره بخت‌ها برای پایان دادن به این دست اختلافات محتاطانه اظهار نظر کرده است.

وی با این حال درباره موفقیت اجلاس جي هشت ابراز خوش‌بینی کرد و گفت: خوش‌بین هستم که ما اجلاس خوبی را تجربه کنیم. در این اجلاس به دعوت مرکل به «گوت هوهن لوکو (Gut Hohen Luckow) جای میان روشتوک و باد دوبران رفتند و در آنجا ضیافت شامی داشتند. اجلاس هایلینگندام نقطه اوج ریاست آلمان بر جي ۸ محسوب می‌شود که تا پایان سال جاری میلادی ادامه دارد. مسوولیت حفاظت این اجلاس باعث شده است بزرگ‌ترین عملیات پولیسی در تاریخ جمهوری فدرال آلمان شکل بگیرد که در مجموع ۱۶ هزار نیرو مشغول کار بودند. صدها نفر در فرودگاه روشتوک به هنگام ورود جورج بوش علیه وی تظاهرات کردند. روزنامه آلمانی «یونگه ولت» گزارش داد، حدود ۱۵۰ نفر نیز مقابل مرکز رسانه‌ای اجلاس جي ۸ که در کولونگزیورن (Kühlungsborn) واقع است به تظاهرات پرداختند

. در همین حال یکی از سخنگویان واحدهای پولیسی محافظ اجلاس جي ۸ تایید کرد، در جریان درگیری‌های سنگین میان مخالفان اجلاس جي ۸ که رخ داد و 433 پولیس مجروح شدند، فقط دو نفر در شفاخانه بستری مانده‌اند. فریتس کوهن (Fritz Kuhn) ، رهبر فراکسیون سبزه‌ها در پارلمان

آلمان در انتقادی به آنگلا مرکل، صدراعظم این کشور گفت: پس از گذشت نیمی از سال ائتلاف بزرگ حاکم بر کشور باید اعلام کند که رویکرد دوستانه صدراعظم مرکل در قبال رییس جمهور آمریکا شکست خورده است. وی تصریح کرد که روابط میان اروپا و آمریکا نه تنها دوستانه نشده است، بلکه رو به مخالفت‌های بیشتر پیش می‌رود. هوبرتوس هایل، رییس حزب سوسیال دموکرات آلمان نیز پیشنهاد بوش برای حفاظت از آب و هوا را «ننگین» خواند.

در آغاز اجلاس سران جی هشت حدود ۱۰۰۰ کلیسا در سراسر آلمان ناقوس‌های خود را به صدا درآوردند. علاوه بر این مراسم دعایی با شعار «هشت دقیقه برای عدالت» برگزار شد.

پولیس اعلام کرد که بخش بزرگی از این تظاهرات خشونت‌آمیز داخل شهر برگزار شد. پولیس از نیروهای ویژه خود برای مهار تظاهرات استفاده کرد. شمار دقیق این نیروها اعلام نشده است.

درگیری‌هایی که در حاشیه تظاهرات مسالمت‌آمیز ده‌ها هزار تن علیه اجلاس سران جی ۸ در روستوک روی داد، حدود ۵۰۰ تن مجروح شدند. بر این اساس، ۴۳۳ پولیس نیز مجروح شدند که حال ۳۰ تن از آنان وخیم اعلام شده است. یکی از سخنگویان پولیس گفت، سنگین‌ترین جراحات شکستگی استخوان بوده است. شمار دقیق مجروحان تظاهرکننده هنوز مشخص نیست. حدود ۶۰ تن برای مداوا به شفاخانه منتقل شدند. یکصدویست پنج تن بازداشت شده بودند که پنجاه دو تن از آنها دوباره آزاد شده‌اند. لورنس کافیر، وزیر امور داخلی مکلنبورگ - فورپومرن آلمان درگیری‌ها را محکوم کرد و گفت: تصویر هزاران تظاهرکننده آرام توسط ۲۰۰۰ مهاجم وحشی که صحنه را به آشوب و خشونت کشیدند، از بین رفت.

به گفته وی، آشوبگرانی که قصد مواجهه‌جویی داشتند، برنامه تظاهرکنندگان مسالمت‌آمیز را به هم زدند. پولیس اعلام کرده است که شمار شرکت‌کنندگان در تظاهرات روستوک ۳۰ هزار تن بوده است. این در حالی است که برگزارکنندگان این تظاهرات شمار شرکت‌کنندگان را ۸۰ هزار تن اعلام کرده‌اند. به گفته پولیس، در درگیری‌ها «چندین هزار شبه نظامی» شرکت داشتند. این گروه اندکی پس از شکل‌گیری تجمع، گروهی را با عنوان «بلوک سیاه» تشکیل داد که سپس مورد هدف نیروهای ویژه قرار گرفت.

به گفته پولیس، نیروهای ویژه با چوب، سنگ و سنگفرش‌های پیاده‌روها مورد حمله‌هایی قرار گرفتند که «تاکنون بدین سان خشن» نبوده است. یکی از سخنگویان شهر روستوک گفت احتمالاً این خسارت‌ها بالغ بر یک میلیون یورو می‌شود. در این شهر بسیاری از شیشه‌های منازل و درختان شکسته شده، موتورها واژگون یا طعمه شعله‌های آتش شدند. نمایندگان سازماندهی این تظاهرات و پولیس به صورت مشترک حملات افراد ناشناس را به موتر نیروهای ویژه عامل بروز درگیری‌ها عنوان کردند. مونتئو شدل، یکی از سازماندهندگان تظاهرات پولیس را به باد انتقاد شدید گرفت و گفت:

پولیس هیچ اقدامی برای رفع تنش‌ها نکرد. مقامات پس از حمله به موتر پولیس خام و غیرحرفه‌ای برخورد کردند.

مخالفان نشست جی هشت در هایلینگندام به هتل مجللی برگذاری گردهمایی با کیسه‌های رنگ حمله کردند. بنا به اعلام پولیس آلمان این حمله به ساختمان اصلی کمپینسکی گراند هتل در این شهر ساحلی انجام گرفت. گروهی بی‌نام که مسئولیت این حمله را بر عهده گرفته، در اعلامیه خود تصریح کرد این اقدام آغازی برای اقدامات بیشتر علیه این گردهمایی است. به گفته یکی از سخنگویان هتل سه تا چهار لک رنگ به قطر ۵۰ سانتی‌متر پخش شده‌اند. وی افزود: خسارت وارد شده اندک، اما نسبتاً زشت است.

تنش بین پوتین و بوش

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه هشدار داد که اگر آمریکا به گسترش سیستم دفاع راکتی اش به شرق اروپا ادامه دهد، این کشور می تواند راکت هایش را به سمت اهدافی در اروپا نشانه گیری کند. رئیس جمهوری روسیه این اظهارات را در گفتگویی با روزنامه ایتالیایی کوریرا دلا سرا بیان داشته و گفته است که طرح آمریکا برای گسترش سیستم راکتی موجب مسابقه تسلیحاتی جدیدی خواهد شد اما در آن صورت، روسیه مسئول نخواهد بود، چون آمریکا این مساله را شروع کرده است. آمریکا پیش از این گفته است که سیستم دفاع راکتی این کشور که در شرق اروپا قرار است مستقر شود، علیه روسیه نیست و تنها برای متوقف کردن راکت های شلیک شده از سوی ایران و کوریای شمالی است.

روسیه یک راکت قاره پیمای جدید را آزمایش کرد که پوتین این آزمایش را پاسخی به اقدام های آمریکا دانست که به گفته وی 'توازن استراتژیک' در جهان را بر هم زده است.

اظهارات رئیس جمهوری روسیه زمانی بیان می شود که ولادیمیر پوتین قرار است در نشست سران هشت کشور صنعتی که در آلمان برگزار می شود شرکت کند. پوتین در مصاحبه با کوریرا دلا سرا، در پاسخ به این سؤال که اگر آمریکا، سیستم دفاع راکتی خود را در اروپای شرقی مستقر کند، آیا این مساله روسیه را وادار خواهد کرد تا به مانند دوران جنگ سرد، راکت هایش را به سمت اهدافی در

شهرهای اروپایی و یا اهداف نظامی آمریکا در اروپا نشانه گیری کند گفت: طبیعتاً چنین امکانی وجود خواهد داشت.

روابط میان روسیه و آمریکا در پی طرح سیستم دفاع راکتی آمریکا و اظهارات نسبتاً تند مقام های دو کشور دچار تنش هایی شده است. در ماه فوریه امسال، رئیس جمهوری روسیه که در اجلاس جهانی امنیت در مونیخ آلمان شرکت کرده بود، از سخنرانی خود برای حمله لفظی علیه ایالات متحده استفاده کرد و دولت این کشور را متهم کرد که بیش از اندازه به زور متوسل می شود و به دنبال تسلط بر کل جهان است.

به دنبال آن، کاندولیزا رایس، وزیر امور خارجه آمریکا نیز در سنای این کشور به انتقاد از وضعیت حقوق بشر در روسیه پرداخت و گفت که این کشور در دوره زمامداری پوتین شاهد سیر قهقرایی در روند گسترش دموکراسی بوده است.

این اظهارات در شرایطی صورت می گیرد که گزارش شده بود ولادیمیر پوتین با کاندولیزا رایس، وزیر امور خارجه آمریکا، به توافق رسیده بود که در اظهارات علنی خود در باره کشور مقابل از لحنی ملایم تر استفاده کنند. برخی ناظران می گویند اختلافات آمریکا و روسیه، از جمله بر سر گسترش طرح دفاع راکتی آمریکا به شرق اروپا، توافق قبلی آنها برای اتخاذ لحن ملایم تر را تحت تأثیر قرار داده است.

آمریکا اظهارات رییس جمهور روسیه درباره احتمال هدف گیری جدید راکت های روسیه به سوی اروپا را «بسیار غیرمنتظره» و «غیرسودمند» خواند. مک کورمک، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت لفاظی های پوتین بیشتر دوران جنگ سرد در سال ۱۹۷۷ را به ذهن متبادر می کند تا واقعیت های سال ۲۰۰۷.

وی در همین حال تأکید کرد که آمریکا طرح هایش را برای ایجاد سپر دفاع راکتی آمریکایی در اروپای مرکزی پیگیری خواهد کرد. با این حال آمریکا به دنبال رقابتی تسلیحاتی یا نوعی تنش نیست.

مک کورمک خاطرنشان کرد که روابط با روسیه همانند روابط با هر یک از دیگر قدرت های جهانی پیچیده است. وی افزود، محدوده هایی مانند عدم اشاعه تسلیحات هسته ای یا بحران های اتمی با کوریای شمالی و ایران وجود دارد که همکاری کاملاً خوبی را در آنها شاهدیم. و همواره محدوده هایی وجود دارد که ما رو در روی هم قرار می گیریم. در همین حال، به گفته این دیپلمات آمریکایی با وجود ملاحظات روسیه، آمریکا در شورای امنیت سازمان ملل قطعنامه ای را برای استقلال کوزوو آرایه خواهد کرد.

سرگی لاوروف، وزیر دفاع روسیه بار دیگر آمریکا را به دلیل برنامه اش برای استقرار سیستم سپر دفاع راکتی در اروپای شرقی مورد انتقاد قرار داد، اما در همین حال لحنی آشتی جویانه تر اتخاذ کرد.

وي در حاشيه کنفرانسي در سئول گفت، دو طرف بايد با يکديگر همکاري کنند تا به اقدام عليه تهديدات موجود در جهان پردازند. وي تصريح کرد، با نگاهی به نقشه مشخص مي‌شود که استقرار سپر دفاع راکتي آمريکا در اروپاي شرقي ضروري نيست. راکتي هاي کشورهايي مانند ايران يا کوريای شمالي اصلا بردي تا اين اندازه ندارند. اين در حالي است که آمريکا دليل طرح خود را حفاظت اروپا در برابر تهديد راکتي ايران و کوريای شمالي اعلام کرده است. در همين حال لاوروف عقیده دارد که روسيه عامل افزایش تنش‌ها نيست. وي گفت: زماني که مي‌گويم طرح‌هاي آمريکا را نمي‌فهميم و احساس تهديد مي‌کنيم، متهم مي‌شويم که به لفاظي‌هاي جنگ سرد روي آورده‌ايم. وي خواستار فراموش کردن جنگ سرد شد تا بدین ترتيب اتهام‌زني‌ها و همچنين انتخاب واژگان متناسب با آن کنار گذاشته شود.

رئيس آکادمی مشکلات ژئوپوليتيک روسيه گفت بين روسيه و کشورهای اروپايی جنگ سرد آغاز شده است. جنرال لئونيد ايواشوف در يک کنفرانس مطبوعاتی گفت : ما تاکيد می‌کنيم که جنگ سرد راه اندازی شده و بطور کامل در جريان است. ايواشوف نه تنها توقف قرارداد نيروهای معمولی در اروپا "سی اف ای" و بلکه توقف همکاری با ناتو را نیز لازم می‌داند. جنگ سرد تمامی جوانب روابط روسيه و کشورهای غربی را در بر می‌گیرد و در درجه اول روابط بين روسيه و آمريکا در زمينه سياسي وخيم می‌شود. ما شاهد تلاش برای دخالت دولت آمريکا در امور داخلی روسيه، بويژه در روندهای انتخاباتی و سياسي هستيم. روسيه پاسخی غير متقارن خواهد داد و اينکه جنگ سرد آغاز شود يا نه، از بسياری لحاظ به روسيه بستگی دارد.

اکنون مقابله نه در عرصه نظامی و بلکه در عرصه معنوی و مذهبی است و روسيه بايد فعالانه تلاش کند تا ویژگی های منحصر بفرد خود از لحاظ معنوی و فرهنگي را حفظ کند.

وی این را امری مثبت دانست که مقامات نظامی کشور ضرورت رسيدگی فعالانه به امر دفاع کشور را درک نموده اند و نه اينکه تنها به اعلام مشارکت با آمريکا بسنده کنند.

رهبران اروپا همچنان درباره چگونگی موضع‌گيري در مقابل مسکو و اتخاذ سياست واحد در برابر اين کشور دچار اختلافند و همين بلاتکليفي احتمال شکل‌گيري رويارويي ميان دو طرف در نشست آینده را تقويت مي‌کند.

این روزها مسکو و غرب شاهد شديدترين رويارويي در سال‌هاي گذشته هستند.

در همين حال کاندوليزا رايس وزير خارجه آمريکا با اين جمله براي گفتگو با ولاديمير پوتين وارد مسکو شد که: جنگ سرد جديدي وجود ندارد. در نشست اخير وزراي خارجه اتحاديه اروپا اختلافات قديمي اروپاي قديم و جديد اين بار با محوريت چگونگی موضع‌گيري در قبال مسکو بار ديگر ظهور کرد.

وزرای خارجه آلمان و لهستان در این نشست به دعوی لفظی پرداختند. کشورهای اروپای شرقی هم غرب و آلمان را به سهل‌گیری بیش از حد در قبال پوتین متهم کردند . لهستان، استونی و لیتوانی به شدت از تدارک فعالانه آلمانی‌ها برای نشست با روسیه انتقاد کردند و خواستند که اروپا موضعی هماهنگ و سخت‌تر در قبال روسیه که آن را «دشمن جدید» خود می‌خواندند اتخاذ کنند. روسیه اخیرا با استونی بر سر مجسمه یادبود دوران جنگ جهانی دوم وارد یک رویارویی جدی شد و برای واردات گوشت لهستان هم با ادعای مسائل بهداشتی اعمال تحریم کرده است.

لهستان قصد دارد موضوع شروع گفتگو با اروپا در چارچوب پیمان همکاری استراتژیک جدید را وتو کند و این باعث نگرانی آلمان و دیگر کشورهای مهم اروپای غربی است. از سوی دیگر روس‌ها هم از طرح‌های آمریکا برای استقرار بخش‌هایی از برنامه دفاع راکتی خود در خاک لهستان و جمهوری چک بسیار ناخشنود هستند.

آلمان که به تازگی به ریاست اتحادیه اروپا درآمده امیدوار است که این نشست، شروعی برای استراتژی جدید اروپا در برابر روسیه باشد. اما ممکن است نتیجه‌ای کاملا برعکس به دست بیاید و این جلسه به صحنه رویارویی میان دو طرف تبدیل شود.

اروپا اکنون به شدت تحت فشار است تا از کرملین و شیوه حکومت پوتین انتقاد کند . پوتین در چهار ماه گذشته سه بار غرب را به شدت مورد حمله قرار داده که این شدیدترین حملات به غرب در دوران هفت ساله ریاست جمهوری پوتین بوده است. در این حملات پوتین آمریکا را به تلاش برای حکومت بر دنیا متهم کرد و هم به طور تلویحی آمریکا را به آلمان نازی تشبیه کرد. رایس با پوتین دیدار کرد و این در حالی است که روابط دو کشور اکنون در پایین‌ترین سطح در سالهای اخیر قرار دارد. نکته مهم و حیاتی در مذاکرات اخیر روسیه و آمریکا و در نشست اروپا با روسیه، مسئله کوزوو بود. کرملین قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل را که از سوی غرب تدوین شده و حاوی استقلال کوزوو است، قبول ندارد و رد کرده است . آمریکا برای استقلال کوزوو تحت نظارت بزرگترین گروه ناظر بین‌المللی اروپا، فشار می‌آورد. اگر مسکو مسیر تصویب این قطعنامه را مسدود کند روابط اروپا و روسیه دچار لطمه جدی می‌شود.

رایس پیش از سفر به مسکو تایید کرد که روابط دو کشور اکنون روزهای دشواری را می‌گذرانند، اما تاکید کرد که این افزایش تنش هنوز آنقدر نیست که یادآور دوران جنگ سرد باشد. او گفت: من عباراتی چون جنگ سرد جدید را عبارات بی‌معنی می‌دانم. رابطه آمریکا و روسیه رابطه عظیم و پیچیده‌ای است اما اکنون در شرایط خصومت‌بار دوران شوروی قرار ندارد . تحلیلگران و ناظران امور روسیه می‌گویند، این روزها با توجه به قدرت انرژی روسیه و منابع غنی نفت و گاز این کشور و در مقابل آن ضعف دولت بوش، بعید به نظر می‌رسد که کرملین حاضر به کوتاه آمدن باشد. از سوی

دیگر آمریکا هم با در پیش داشتن بحران‌هایی همچون عراق و کنگره در دست مخالفان، تمایلی به اضافه کردن یک دشمن دیگر به این فهرست ندارد.

سران اتحادیه اروپا در حضور ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه از دیدگاه‌های موجود نسبت به حقوق بشر در آن کشور ابراز نگرانی کرده‌اند. مرکل صدراعظم آلمان که ریاست دوره ای اتحادیه اروپا را در دست دارد، گفته است که برخی از شخصیت‌های سرشناس مخالف دولت از جمله گری کاسپاروف، قهرمان سابق شطرنج جهان، اجازه نیافته اند در گردهم آیی اعتراضی در شهر سمارا در جنوب روسیه شرکت کنند.

خوزه مانوئل باروسو، رئیس کمیسیون اروپا، در این جلسه از اهمیت دموکراسی و آزادی بیان نزد کشورهای عضو آن اتحادیه سخن راند و گفت مشکلات روسیه با برخی اعضای اتحادیه اروپا، از جمله لهستان، استونی و لتونی، مشکل روسیه با کل اتحادیه اروپاست. اما ولادیمیر پوتین به نوبه خود گفت با حضور مخالفان در اجتماعات اعتراضی قانونی مشکلی ندارد و از برخورد دولت لتونی با اقلیت روسی زبان آن کشور در اعتراضات روزهای اخیر انتقاد کرد.

جورج بوش، رئیس‌جمهور ایالات متحده در واکنش به اظهارات اخیر ولادیمیر پوتین، همتای روس خود که از هدف‌گیری راکت‌های بالستیک این کشور به سوی اروپا خبر داده بود، تأکید کرد روسیه به اروپا حمله نمی‌کند. بوش که در کنفرانس مطبوعاتی در بندر هیلیندم آلمان، محل برگزاری نشست سران جی هشت شرکت کرده بود، گفت: آمریکا هیچ اقدامی در برابر تهدید پوتین را ضروری نمی‌داند چرا که روسیه دشمن آمریکا و غرب نیست. او که به وضوح سعی داشت مانع از بالا گرفتن جنگ لفظی‌ای شود که از اوایل سال جاری میلادی بین مسکو و پایتخت‌های غربی بر سر تصمیم آمریکا بر استقرار بخش‌هایی از سامانه دفاع راکتی این کشور در شرق اروپا درگرفته است، افزود: سپر راکتی تهدیدی برای روسیه نیست.

بوش در حالی پیش از صرف نهار با آ مرکل، صدر اعظم آلمان در برابر خبرنگاران حضور یافت که پولیس آلمان سعی داشت تجمع نزدیک به ده هزار تن از مخالفان جهانی‌سازی که با ایجاد کمربندی انسانی پیرامون دیوار حایل ۱۰ کیلومتری محل برگزاری نشست سعی داشتند این دیوار را از بین ببرند را متوقف کند.

بوش در این نشست خبری از پاسخ دادن به سئوالات خبرنگاران پیرامون اهمال آمریکا در انجام اقدامات لازم برای جلوگیری از تشدید روند تخریب لایه اوزون و تغییرات زیست‌محیطی ناشی از انتشار گازهای آلاینده طفره رفت اما عاقبت ناچار شد به صراحت اعلام کند واشنگتن حاضر به پیوستن به پیمان کیوتو نیست.

او در پاسخ به سئوالی در مورد احتمال بروز مناقشه بین ایالات متحده و روسیه بر سر سپر دفاع راکتی با اذعان به این که اختلاف‌نظرهایی در این رابطه بین مسکو و واشنگتن وجود دارد سعی کرد

با استناد به اظهارات اخیر احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور ایران که تأکید کرده بود دیگر برای توقف برنامه هسته‌ای ایران دیر شده توجیهی برای استقرار اجزاء دفاع راکتی آمریکا در شرق اروپا بترشد. اقدام یکجانبه آمریکا در حمله به عراق و افغانستان، جمله کشورهای جهان را وادار کرده است تا اردو و سازمان رزمی و همچنین سلاح‌های خود را به‌روز کنند. چین، روسیه، هند، کوریای جنوبی، جاپان، انگلیس و... روند مدرن‌سازی و به‌کارگیری سلاح‌های جدید را شروع کرده‌اند. انگلیس طرح بازسازی سلاح‌های اتمی خود را در دستور کار دارد. آمریکا که همیشه در حال ارتقای توان نظامی خود است برای تحقق توانایی حمله راکتی به همه جای جهان راکت مدرنی را قرار است در جمهوری چک و لهستان مستقر کند. چین چندی پیش، راکت ضدماهواره آزمایش کرد. هند، قصد خود را برای ساختن و در اختیار گرفتن حداقل سه کشتی طیاره بردار را علنی کرده است. جاپان و آلمان به تدریج با اصلاح قانون اساسی خود، برای مأموریت‌های نظامی برون‌مرزی آماده می‌شوند. آلمان هم‌اکنون در چارچوب ناتو در افغانستان سرباز دارد و در سواحل لبنان به گشتزنی دریایی مشغول است. ناتو نیز که اساساً برای دفاع از کشورهای غرب اروپا در مقابل شوروی تأسیس شده است، حالا با افزایش تعداد کشورهای عضو، پیشروی به سوی شرق را شروع کرده است و در اولین مأموریت برون‌اروپایی در افغانستان است. همچنان اعلام شد کوریای جنوبی قصد دارد ۸/۵ میلیارد دالر برای تولید سلاح‌های جدید اختصاص دهد و این درحالی است که سهم بودجه نظامی کوریای جنوبی، در تمام بودجه این کشور به رقم بی‌سابقه ۲۹/۷ درصد خواهد رسید. روسیه نیز راکت قاره‌پیمای جدید آزمایش کرد که تاکنون آمریکا موفق به ساختن چنین راکتی نشده است.

از طرف دیگر همچنین اعلام شد فیلیپین با استرالیا و چین با تایلد نیز قرارداد گسترش همکاری‌های نظامی و امنیتی امضا کردند و یک هیأت نظامی آمریکایی نیز وارد گرجستان شد. جمله این تحرکات ناشی از تحولاتی است که در عرصه نظامی و امنیتی روی داده است. از آنجائی که مقاومت مردمی تقریباً تجاوز نظامی به معنی به کارگیری ستون عظیم پیاده نظام و حرکت تانک‌ها برای تصرف سرزمین را غیرممکن کرده است عملیات نظامی به دو توانایی قدرت تخریب و عملیات جراحی گونه نظامی متکی بر توان راکتی تحول یافته است. لذا دسته‌ای از کشورها مثل آمریکا، روسیه، جاپان، چین و... راکت‌های خود را به‌نوعی مدرن‌سازی می‌کنند که این راکت‌ها اولاً از دقت کافی برخوردار باشند و ثانياً با تغییر کلاهک‌های اتمی آنان با کلاهک‌های جنگی جدیدتر، امکان ضربه مؤثر با کمترین تلفات غیرنظامی میسر باشد.

دومین تحول در بحث نظامی - امنیتی به اقدامات تروریستی مربوط می‌شود. لذا نوع قراردادهای همکاری نظامی و امنیتی عموماً برای مقابله با گروه‌های تروریست که ماهیتی فرامرزی دارند امضا به مورد اجرا گذاشته می‌شود. رزمایش ضد ترور ۲۰۰۷ که در قرقیزستان با همراهی روسیه، چین،

قزاقستان، ازبکستان، تاجیکستان آغاز شده، درواقع آمادگی برای جنگ‌های جدید که وجوه ضد تروریستی دارد .
استفاده از منابع خبری .

www.esalat.org